

Dass

NOT

+

4n 39
SCHEDIVM
DE
COLVMNA ROSTRATA
C. DVILLI M. F. COS

QVO
PATRONOS ET FAVTORES
VT
ORATIONIBVS

A' D' V APRIL' HOR' IX IN SCHOLA SENATORIA

HABENDIS

INTERESSE PRO SVA HVMANITATE VELINT

OMNI CONTENTIONE ROGAT

M. CONRADVS NAHMMACHER
RECTOR SCHOLAE OPPIDANAE HELMSTADIENSIS ET
COENOBII MARIEVALL' SVBPRIOR

HELMSTADI
STANNO DRIMBORNIANO

SCHIEDIVM

DE

COLVMA ROSTRATA

C. DVLLI M. F. COS

670

PATRONOS ET FAVTORES

VT

ORATIONIBVS

A. D. VII. APRIL. HOR. LX. IN SCHOLA SENATORIA

HABENDIS

INTEHNSA PEO SVA MEMORATE VERINT

OMNI CANTENTIOE ROGAT

M. CONRADVS NANNMACHER

RECTOR SCHOLAE QVINTAE REIMTADINENSIS ET

CORONAE MARIVALLI SVBREG

IN METALI

1740. DIE 10. FEBRUARII

SCHEDII
DE
COLVMNA ROSTRATA
C DVILI M F COS

CAPVT I
DE C DVILI GESTIS

I

NISI aliae complures caussae, ob quas inscriptionem, in basi columnae rostratae reperiendam, industrius scrutaremur, suppeterent: vna haec poterat sufficere; quod illa antiquissimum est omnis Latinitatis monumentum. Iam, quum DVILII historia, multum, ad plenius intelligendam hanc scriptionem atque perspicendam, faciat; eam non ignorasse iuuabit. Vtrum vero, DVILIVS siue DVILIOS, (vt iam de nomine ordiar,) an DVILLIVS; an VILIVS; an DVELLIOS; an BILIOS, ille, cui dedicata haec columna est, sit dicendus; inter eruditos disceptatur. Mihi quidem, potior ea, quam primo loco commemoravi scriptio, videtur esse: propter hanc causam, quod illa, tribus apud HVBERT. GOLTZIUM numis; (a) item apud FLORVM, et CICERONEM, (non autem GRAEVII in exemplis,) reperitur. Vt iam non commemorem, eandem se STEPH. VINAND. FIGHIO, LAVRENT. BEGERO, aliis, probasse. Quod ad alteram illam scriptionem, qua vnum L additur, attinet;

A 2 ca

(a) Numisfnata commodiori in loco adferam. Sed, in marmoribus etiam Capitolinis, ea

scriptio obtinet. Videtis eundem, in *Fastis*, p. 22. 35. 37. cet

ea apud TACITVM (b) habetur. Sed, quo minus haec iusta existimetur esse, obstat hoc, quod apud QVINCTILIANVM (c) legitur: CICERONIS demum temporibus et paulo infra, consonas literas fuisse geminatas. VILIVS pro DVILIVS, CIACCONIVS, (d) in veteri quodam PLINII manuscripto, (e) reperit. quod eodem loco, quo id, quod PIGHIVS (f) commemorat, habuerim: qui, se apud SEXTVM RVFVM, D. IVLII, pro DVILII legisse, affirmat. Nempe in illo, a Literatore; in hoc RVFI, a typographo, titubatum est. DVELLIOS, apud QVINCTILIANVM quidem (g) occurrit: sed inde non consequitur, vt ita etiam scribendum sit: E enim, et I, literae, frequenter commutatae inter se sunt, vt Venetiis, in Episcopi Turricellani palatio, legitur: LIB. MEO. THEMISTHOCLETI, pro THEMISTOCLETI: (h) et vice etiam versa, CERIALIS pro Cerealis, Memmiae gentis in

(b) *Annal. Lib. II, p. 61.* (Edit. LIPSIJ.) Est quidem Duilium etiam nomen, per geminum LL exaratum, apud GRVTERVM, in monumento, quod Aquini repertum est: sed alii attributum personae. *Pag. DCLXI, n. 8*

(c) *Inst. Lib. I, cap. VII. Conf. EZECH. SPANHEMIVS, de Praesantia et Vsu Numism. Dissert. II, p. 121 et 122* (Edit. Lond.)

(d) *In Opusculis, p. 3.* Integer huius libri rarissimi, quem mihi, humanissimus Guelphicae Mineruae Sacerdos, suffecit, ita habet: PETRI CIACCO-

NII Toletani opuscula. In columna rostratae inscriptionem de ponderibus, de mensuris, de nummis. Romae, ex Typographia Vaticana, MDCVIII. Exhibet autem CIACCONII columnae rostratae explicationem, etiam GRAEVIVS, in *Thef. Antiquit. Tom. III, pag. 181*

(e) *Lib. XXXIII, cap. V*
(f) *In Annalibus Romanorum, Tom. II, p. 24* (Edit. Antverpiae ex officina Plantiniana, Ann MDCXXV)

(g) *Lib. I, cap. IV, et cap. VII*
(h) *Apud GRVTERVM, p. CCCLX, n. 1*

in numo, adest. Tandem CIACCONIVS, BILIOS legendum esse, pro DVILIVS, autumat; quod CICERO, nihil fuisse olim licentius, quam vt hominum etiam nomina contraxerint, quo essent aptiora, idque in BELLIVS etiam, (legit autem CIACCONIVS, BILIOS,) pro DVILIVS, factum fuisse refert. quo etiam QVINCTILIANI, quem commemoravi, locus collinat. Atque hoc ita omnino se habet. Enimuero, poterat tamen excipi, id intelligendum esse de eo tempore, quod proxime elapsum fuerit: (1) vnde enim nosse CICERO poterat, imperatori, iustum nomen Duilium, non Builium, aut aliud quodpiam, fuisse: nisi id scriptum in columna rostrata existisset. Quid, quod PIGHIVS, sibi a NICOLAO FLORENTIO Batauo, qui Romae degit, relatum esse testatur, in columnae rostratae basi, reperiri literas, C. D. id est, C. DVILIVS, quas etiam literas BEGERVS, in ea describenda non omisit. Nihil itaque est quod negemus, eum, ad quem haec inscriptio pertinet, DVILIVM fuisse conuocatum. Ceterum, in praenomine CAIVS, notandum hoc, id in pandectis Capitolinis, iam per C; iam per K, exscriptum esse

II

C. DVILIO, MARCVM fuisse patrem, et item auum MARCVM, apud Capitolinorum Faetorum auctores, videre est. Porro, duxisse DVILIVM, BILIAM virginem,

A 3

tantae

(1) Fuerunt autem ducenti fere, a DVILIO Consule, ad CICERONEM anni; quo intervallo temporis, pronuntiatio, variis potuit modis demutari. Ceterum, de POLYBII loco,

(Lib. I, Hist. cap. XXIII. p. 10.) ad quem CIACCONIVS pro-uocat, vide PIGHIVM, *Tora* II, p. 22. Putat autem in eo perperam legi, Γαίος Δίλιος, pro Γαίος Βίλιος

*tantae pudicitiae, ut illo quoque saeculo, pro exemplo fuerit; quo pudicitia monstrum erat non vitium, D. HIRO-
NYMVS memoriae prodidit. Consul autem, vna cum
CN. CORNELIO, A. V. C. CCCXCIII factus fuisse; (k)
et eodem etiam anno, se in Siciliam contulisse, videtur.
Iam, quid in Sicilia, et praecipue apud Liparas, gesserit,
POLYBIO potissimum, ZONARA, OROSIO, EVTROPPIO,
CICERONE, VALERIO MAXIMO, et FLORO, auctori-
bus, referam. Res ita se habet. Postquam HIRO, Si-
culorum rex, qui Poenis auxilium tulerat, prius esset a
CLAUDIO victus, quam hostem vidisset; nec eum prae-
teriret, VALERIVM MAXIMVM, atque ORACILIVM CRAS-
VVM, Consules, multa Siciliae oppida in deditionem acci-
pere; ita animum contraxit, ut pacem peteret. Romani,
prosperis hisce euentis (l) elati; se ad eas etiam Siciliae
vrbes, quas tum Poeni tenebant, contulerunt; nec tamen
vlla, praeterquam vna Egesta, cuius ciues se, ob mutuum
cum Romanis necessitudinem, vitro dediderunt, fuere po-
titi. Quod vbi cognitum a Poenis est: rediit in antiquum
vulnus, et male sana cicatrix. (m) Itaque classis, cui
ANNIBAL praefectus erat, Italiae est ad oras appulsa:
AMILCAR autem, Siciliae quasdam vrbes, obsidione cin-
xit. Contra ea, CN. CORNELIVS forte lectus est, ut ma-
ri; C. DVILIUS, ut terrae bellum gereret. Atque ille
qui-*

- (k) Renocavit hoc ad calculos
PIGHIVS, l. c.
(l) Quo etiam referendum hoc,
quod Etruriae res, ex voto Ro-
manorum, compositae erant
(m) Spectat hoc ad ANNONEM,
Mamerinis praefectum, qui

in carcerem Romano est a mi-
lite coniectus. Vid. PETR. IO-
SEPH. CANTELLIO, de Rom.
Republ. cap. IV, p. 54. Cete-
rum, hinc belli Punici initium
videtur esse repetendum

quidem ocus, (n) classem centum sexaginta nauium comparauit, ita, vt non arte factae, sed quodam munere Deorum conuersae in naues, atque mutatae arbores videntur. (o) Caudicariae istae naues dictae sunt. et propter hanc quidem causam, quod arborum caudices, in nauibus conspiciendae essent. (p) Non satis autem prouide rem CORNELIVS gessit: quod septendecim (q) nauibus, Liparas (r) contendit. quo etiam in loco, antequam explicare classem poterat, circumuentus est a hostibus. Atque BODE, legatus ANNIBALIS, eum, quasi de pace acturus, euocauit: vinculumque ad Poenos misit. naues autem omnes dissipauit. (s) Cuius rei fama, quum ad

(n) Nempe intra sexagesimum diem, quam caesa silua fuerat, centum sexaginta nauium classis, in ancoris stetit. FLORVS, Lib. II cap. II, n. 7. Sed SCIPIONIS tamen celeritas, qui intra quadraginta et quinque dies, classem comparauit, maior omnino fuit

(o) FLORVS, l. c. Quod tamen ipsum ad DVILIVM, in columnae rostratae inscriptione refertur. de quo infra

(p) Hinc APPIVS etiam CLAVDIVS, cognomentum CAVDICIS videtur traxisse: legitur enim in *Fastis Capitolinis* apud GOLTZIVM, (p. 85. Edit. Brugis Flandrorum Ann. MDLXXI.)

AP· CLAVDIVS C· F· AP· N· CAVDEX

(q) Fuisset omnis classis adhiben-

da. Vid. FIGHIVM l. c. p. 22 (r) Antequam Liparas peruenit, Messanam appulit. Quod ad Liparas autem attinet, disputatum est, vtrum huic insulae nomen sit a LIPARO, quem regem AEOLO successisse, PLINIVS commemorat; an vero a VVLCANI flammis. Atque hoc, e THEOCRITI *Idyll. II*, solet deduci. Ceterum monet DVLOBORVS, septem omnino insulas fuisse, quibus a principi nomen fuerit. Vid. BEGERVM in *The-sauro Brandenburgico*, Tom. I, p. 360. vbi duo etiam, huius insulae nami, exhibentur

(s) Alia etiam iniuria Romani a Poenis sunt lacesiti: nani AMILCAR, multos e militibus, quibus C. CAECILIVS praefectus erat, per dolum inter-

ad c. DVILIVM esset delata, oppidó ad classẽm traiecit. Neque non intelligebat imperator, vt erat sagacis ingenii, qui fieri potuerit, vt CN. CORNELIVS inclusus sit a Poenis. Reponerat enim caussam huius rei, in eo, quod *celereres*, vt FLORVS refert, atque *volucres* hostium: *graves* autem *tardaeque* Romanorum naues erant. Itaque, vt ne sibi deesset imperator, ferreas manus siue harpagonas, (t) atque coruos (v) parauit. Clasfico dato, Poenus nautica arte illudere Romano; detergere remos; leui flexu rostra euitare: contra Romanus, artem arte vincere; leues flexus coruis impedire; harpagonibus ad se quaffas rates

teremit: atque effecit, vt C. CAECILIVS Egestae vrbi, opem ferre iam non posset. Conf. CIACCONIVS, l. c. p. 6

(t) Id est, *asseris ferreo vnco praefixos*. LIVIVS, 39. 10. 13

(v) Fuere corui, machinae tuendis vrribus excogitatae, quas aut Tyrii; aut PERICLES; aut APPIANVS, inuenerunt. POLYBIVS coruos (κορῶν) hunc in modum describit: Στάλος ἐν πρώτοις προγγύλος εἰσήκει, μήκους μὲν ὀργυῶν τεττάρων, κατὰ δὲ τὸ πλάτος τριῶν πάλαιων. ἔχων τὴν διάμετρον ἕως. αὐτὸς μὲν ἐπὶ τῆς κορυφῆς προχίλων εἶχε. Ligna quaedam in proris columna fuit affixa, cuius longitudo quatuor vlnarum: latitudo autem, trium fuit palmarum, quae iuxta eius dimensio est. In columnae autem apice rotam quamdam constituere. Paucis

interiectis ita pergit: Ἐπὶ δὲ τῆς πύραυλος αὐτῆς, προήρμος σιδηρῶν ὄντων ὑπερὸν ἀπαξυσμένον. ἔχων δακτύλον ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ὡς τὸ ὅλον φαίνεται παραλήσιον ταῖς αἰτοποικίαις μηχανήσεσι. In extrema ligni parte, ferrum, mallei instar praecutum: et annulus insuper, fune fuit alligatus, ita, vt corui frumentarias machinas referrent. Lib. I Histor. p. 10. (Ed. Basil. ann. MDXLIX.) Per δακτύλον, vncum velim, atque hamatum ferrum intelligi, quo, laxato fune, scalae in hostium naues dimittebantur. Coruos autem et ferreas manus, non vnam atque idem fuisse, e CVRTII, Lib. III, cap. II, intelligitur. Vid. quae FREINSHEMIVS, ad FLORI Lib. II, cap. II, p. 225, (BEGGERI in exemplis,) est commentatus

rates pertrahere ; manus conferere cum Poeno ; mare
 naues. neque enim Poeni Romanos sustinuerunt, quum
 eo ventum esset, vt *quasi in solido*, ita enim FLORVS
 effert, decerneretur. Quin, ipse ANNIBAL, concla-
 matum esse de Poenorum classe videns, aliam desiliit in
 nauim, et tergora hosti dedit. (x) Alii tabulis se com-
 miserunt. ac toto fere aequore, antennae, transtra, remi-
 gia, erant disiecta. Atque ita DVILIVS, deuictis Poe-
 nis, auctus manubiis multo maximis, discessit ; atque E-
 gestanos, AMILCARE non repugnante, in libertatem
 asseruit

III

HOC praeclaro facinore perpetrato, primus mariti-
 mum triumphum, DVILIVS imperator, egit. Patet hoc,
 ex insigni, qui apud GOLTZIUM (y) exstat, numo.
 cuius vna pars, caput DVILII refert : in casside, qua
 exornatum est, binae conspiciuntur alae. atque stella insu-
 per ei est admota : altera in parte, NEPTVNVS quadrigis
 insiftens, dextra tridentem tenet ; laeua autem, lora dat
 secundis. Epigraphe haec est : C. DVILIVS. In ima nu-
 mi parte, ROMA, legitur. Idem inscriptio arguit, quae
 Fastis in Capitolinis, (z) deprehenditur. quam ita habe :

C

(x) ANNIBAL, Carthaginem
 reuersus, Poenos interrogauit :
 vtrum pugnandum sibi sit ; nec
 ne : quum pugnari vellent ;
feci, inquit, *et victus sum*.
 quo poenam effugit : puduit
 quippe punire ob id, quod
 ipsis auctoribus factum esset.
 CANTELIUS, cap. IIII, p. 55

(y) *Fast. pag. 87.* Alius apud eun-
 dem DVILII numus habetur, in
 cuius aduersa, CASTOR et POL-
 LVX, equis insidentes : in auer-
 sa, galeatum DVILII caput,
 exhibentur. Inscriptum nu-
 mo : C. DVILI. M. F.
 (z) Apud eundem, p. 87

B

C. DVILIVS M. F. M. NEPOS
 COS.
 PRIMVS NAVALEM
 DE SICVLEIS ET CLASSE POENICA
 EGIT.
 K. INTERKALAR.

Iam tempus, quo DVILIVS triumphum egit: definire non auzim. GOLTZIVS, (aa) PIGHIVS, (bb) BEYERVS (cc) atque CANTELLIO, doctissimi homines, conueniunt in eo, id A. V. C. CDXCIII factum fuisse. quorum etiam auctoritati, plurimum tribuerim: CALVISIVS, (dd) DVILIVM A. V. C. DV triumphasse, existimat: DIONYSIVS vero PETAVIVS, (ee) NORISIVS ac NIEVPOORT, annum CDXCIII constituunt. Kalendis autem interkalaribus, quae in mensem Nouembrem inciderunt, id accidisse, ex Capitolino marmore, cuius inscriptionem adduxi, potest intelligi. Non autem vnus diei triumpho, contentus imperator fuit; sed per vitam omnem, vt FLORVS ait, *vbi a coena rediret, praelucere funalia, praecinere sibi tibias iussit, quasi quotidie triumpharet.* (ff) Atque ita eum incedentem,

CATO

(aa) *Fast.* p. 86(bb) *Anal.* Tom. II, p. 21(cc) *Ad FLORI, Lib. II, cap. II, p. 227*(dd) *Pag. 332.* Refert autem DVILIVM triumphasse anno, ante C. N. CCLVIII. Iam si sumas, Romam conditam esse, ann. DCCLIII (Paliliis,) ea erit eius, quam commemo-

raui, sententia

(ee) *Primus naualem, inquit, victoriam Romanorum adeptus est, C. DVILIVS, belli anno quinto.* Refert autem belli Punici initium, ad A. V. C. LXXXVIII. *Ration. Temp. Part. I, Lib. IV, cap. I, p. m.*(ff) *Lib. II, cap. II, p. 229*

CATO puer, non raro vidit. (gg) Sed, iam consideranda columna, quae ipsi fuit dedicata

CAPVT II
DE COLUMNAE ROSTRATAE FIGVRA
ATQVE EIVSDEM ANTIQVITATE

I

AVT in fine saeculi XVI; aut in saeculi XVII initio, columnae rostratae basis, effossa e rudibus est, et quidem inter Septimianum arcum, et Capitolii radicem. Pariò est e marmore confecta. Sed dolendum, scriptio- nem, quae in ea inuenitur, laceram multis in locis esse, atque mancam. Iam vero, e GRVTERO, (hh) CIACCONIO, PIGHIO atque BEGERO, loquelas et literas, quae vel hodie in basi ista conspiciuntur, describam: (ii)

B 2

C D.

(gg) CICERO, in CATONE MAIORE, cap. XIII, p. 153 verba eius haec refert: c. DVILIVM, M. filium, qui Poenos classe primum devicerat, redeuntem a coena senem saepe videbam puer, delectabatur crebro funali, et tibicine, quae sibi nullo exemplo priuatus sumserat: tantum licentiae dabat gloria

(hh) Pag. CCCCLIII. n. 1. Refert

eam LIPSII e schedis, qui eandem vidit atque descripsit

(ii) Scriptio, in vno tantum baseos latere, reperitur. Notandum autem, lineas, a decima quarta, usque ad decimam nonam, non iam a margine baseos duci, quod, quo fit consilio factum, ignoratur. Vid. CIACCONIVS, p. 32

C · D - - - M · F · M · N · C - - - - -
 - - - - - ANO - - - - -
 - - - - - D · EXEMET · LECIONES · - - - - -
 - - AXIMOSQVE · MACISTRATOS · L - - - - -
 - OVEM · CASTREIS · EXFOCIONT · MACEL - - - - -
 - VCNANDOD · CEPET · ENQVE · EODEM · MAC - - -
 - EM · NAVEBOS · MARID · CONSOL · PRIMOS · C - - -
 - LASESQVE · NAVALES · PRIMOS · ORNAVET · PA - -
 CVMQVE · EIS · NAVEBOS · CLASEIS · POENICAS · OM -
 SVMAS · COPIAS · CARTACINIENSIS · PRAESENTE - -
 DICTATORED · OL - - OM · IN · ALTOD · MARID · PVCN -
 - - QVE · NAVI - - - T · CVM · SOCIEIS · SEPTEM - -
 - - - OSQVE · TRIRESMOSQVE · NAVEIS · X - -
 - - - OM · CAPTOM · NVMEI CIO CIO CIO DCC - -
 - - - TOM · CAPTOM · PRAEDA · NVMEI ccclxxx c
 - CAPTOM · AES ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx
ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx
ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx ccclxxx - - -
 - - - - - OQVE · NAVALED · PRAEDAD · POPLO - - -
 - - - CARTACINI · N - - - NVOS · D - - -
 - - - - - EI - - - - - CART - - - - -
 -

Haec de basi. Ipsa columna hodie non superat. Sed figura
 tamen eius, Romae delineata habetur, et ANTONII
 LAFRE-

LAFRETI, atque TRAMEZINORVM fratrum formis ahe-
neis, est euulgata. PIGHIVS item, atque BEGERVS,
eamdem exhibuerunt. In eius stylobata, quaedam orna-
menta, (vt exscripta ab his est, quos nominavi, viris,)
habentur; hinc non obelisci in morem columna, sed ro-
tunda exurgit forma. et rostra autem vbique sunt affixa,
(kk) in quibus ferreae manus, harpagones, et corui, con-
spiciuntur. Epistylia autem loco, simulacrum DVILII
iconicum, columnae fuit impositum. Potest etiam, quae
columnae rostratae figura fuerit, aliquo modo ex AVGV-
STI quodam, quod BEGERVS (ll) exhibet, numisma-
te, perspicere

II

ATQVE DVILII, quae hodie superat, columna; aut ve-
rius columnae DVILII basis: antiquissimum Latinae linguae
monumentum, asseritur esse. quod non eo est accipiendum,
quasi nulla hodie scriptio suppetat, quae, ante plures retro
annos, exarata fuerit: nam, in numis non modo, sed Fas-
tis etiam Capitolinis, apud GOLTZIVM, (mm) PAN-
VINIVM, (nn) alios, habentur quaedam inscriptiones,
quae propius ad Romae natales accedere videntur: sed id
mihi volo, in iis, quae Romae in Capitolio asseruantur

B 3

monu-

(kk) SILICVS ITALICVS co-
lumnam rostratam, hunc in
modum describit:

*Aequorum iuxta decur, et
navale tropacum,*

*Rostrata gerens nivea surgebat
mole columna*

Lib. VI, in fine

(ll) In FLORO, p. 226

(mm) Vt, in Fastis, p. I, sunt

quae ad ROMVLVM; T. TA-
TIVM Sabinum: p. 2, quae
ad NVMMAM POMPILIVM,
cet. pertinent

(nn) Vt, inscriptio TVRCIE
ASTERICI, quae ad A. V.
C. CCCLXXXVII, refertur. Vid.
eamdem apud GRVTERVM,
p. CCCCLXXXVI

monumentis : antiquius nullum esse, atque praestantius *νεμψήλιον*, quam columnae rostratae basis. qua in re CIACCONIUM, FIGIIVM, NORISIVM, (oo) LIPSIVM, et eos omnes, quibus contigit adire Romam, ipsaque marmora lustrare, consentientes habeo. Iam, quum columna rostrata ad DVILIVM triumphantem pertineat: eodem etiam, quo triumphum egit imperator, anno, id est, A. V. C. CCCCXXIII, in foro esse collocata, videtur. At enim vero, negotium hic PETRVS CIACCONIVS facellat: nam, persuadere sibi non potest, basin, quae Romanae est, ad eandem pertinere rostratam columnam, cuius QVINCTILIANVS, CICERO, atque alii, mentionem fecerunt: sed omnino spuriam eam esse, ac novam, putat. Et non sunt nullae, fateor, quibus suam sententiam munit, rationes: nam scriptus habitum, aetati, qua DVILIIVS vixit, minime convenire sciscit; literarumque elegantiam, evincere, eam DVILIO esse recentiorem. At vero, id secus esse, in numis, ante DVILIVM natum excusis, videre est: nam in ROMVLI, ut hoc utar, numo, nomen QVIRINVS, admodum curate exscriptum est: in alio, L' LITVRI SABINVS. cet. Praeter haec, pro MACISTRATVM, MAGESTRATVM, ea fuisse aetate scribendum, QVINCTILIANI loco adducto, arguit. Sed tantum abest, ut id aliquo loco habendum sit; ut potius, si scriptum in columna rostrata fuerit: MAGESTRATVM, pro MACISTRATVM; ego quidem negarem, eam ad DVILII aeuum pertinere posse. Equis enim est, qui literae G figuram, a

(oo) In *Oribog.* p. 70. Mirum autem videri poterat, eundem, p. 131, de CAECILII METELLI inscriptione, quae apud GRATERVM, p. XXXVIII, n. 5,

habetur, scripsisse: *Haec ornamentum antiquissima inscriptio est.* Quum tamen CAECILIVS METELLVS A. V. C. DCCXCI oppetit

SPVRIO demum CARBILIO, qui ludum Grammaticum Romae, circiter A. V. C. DXL habuit, fuisse repertam, ignoret? de quo argumento alio in loco dicam. Tandem etiam hoc carpit, quod X litera, eo in monumento deprehenditur: quam tamen ISIDORVS, vsque ad AVGVSTI tempora, nondum apud Latinos fuisse, affirmet. Iste autem ISIDORI locus, ita videtur accipiendus esse, vt quidam fuerint, qui pro ea, C, et S, literis, vsi sint. Siquidem constat, quasdam literas, a quibusdam, esse repudiatas: (pp) nam, ante AVGVSTI aeuum, X literam, a Romanis fuisse vsurpatam: antiquissimo numo euinci potest. cui haec epigraphe est: M. FOSTVLVS SEX. PO. (qq) Item in Q. FABII numo, qui referendus ad A. V. C. CDXXCIIX, habetur: Q. MAX. Q. F. EX. S. C (rr)

Quid singulis in loquelis, quas columnae rostratae basis exhibet, considerandum sit; et quo lacunae modo, refarciri apte possint: alio in scripto, Deo volente, ostendam. Nunc ad ipsam rem accedam. Sunt e iuuenibus nostris declamaturi hi, qui consequuntur:

IOH. RVDOLPH. ALBERTI, industrius iuuenis, panegyrica in oratione, MARTINVM BVCERVM dexterrimum fuisse, atque consummati iudicii Theologum, vincet. et quidem Graecanica lingua

PAVL.

(pp) Id NIGIDIJ exemplo comprobatur: de quo MARIUS VICTORINVS haec refert: NIGIDIVS FIGVLVS, in commentariis suis, nec K posuit, nec X. In art. Gram. Lib. I, cap. de Orthogr. p. 245⁶ (Ed. PVTSCHII) (qq) In auersa eius parte legitur: ROMVLO CONDITORI GOLTZ. p. I (rr) GOTZII in Fast. p. 84

00 A 6427

ULB Halle
002 927 292

3

0018

R

4n 39

C H E D I V M

D E

N A R O S T R A T A

V I L L I M . F . C O S

Q V O

O S E T F A V T O R E S

V T

A T I O N I B V S

I O R ' I X I N S C H O L A S E N A T O R I A

H A B E N D I S

R O S V A H V M A N I T A T E V E L I N T

C O N T E N T I O N E R O G A T

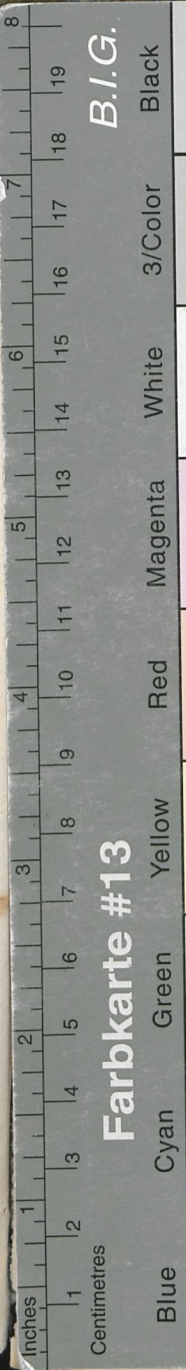
D V S N A H M M A C H E R

E O P P I D A N A E H E L M S T A D I E N S I S E T

I M A R I E V A L L ' S V B P R I O R

H E L M S T A D I

O D R I M B O R N I A N O

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13